

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: **Σάββατο, 16 /11/ 2024**

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Manius Curius Dentatus maxima frugalitate utebatur, quo facilius divitias contemnere posset. Die quodam Samnitium legati ad eum venerunt. Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo cenantem eis spectandum praebuit. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: "Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse".

2. Omnia sunt misera in bellis civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria: ea victores ferociores impotentioresque reddit, ut, etiamsi natura tales non sint, necessitate esse cogantur. Bellorum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequatur iis, quorum auxilio victoria parta sit.

3. Nam in sacello quodam **nocte** cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur. Tandem puella, longa mora standi fessa, rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: "ego libenter tibi mea sede cedo". Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amavit; postea is puellam in matrimonium duxit.

4. Si marmor illi obtulisses, si viliores materiam, fecisset tale, quale ex illa fieri optimum posset. Eodem modo sapiens virtutem, si licebit, in divitiis explicabit, si minus, in paupertate; si poterit, in patria, si minus, in exilio; si poterit, imperator, si minus, miles; si poterit, integer, si minus, debilis. Quamcumque fortunam acceperit, aliquid ex illa memorabile efficiet.

5. Sulla, occupata urbe, senatum armatus coegerat ut C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur. Cuius voluntati nemo obviam ire audebat; solus Quintus Mucius Scaevola augur de hac re interrogatus sententiam dicere noluit. Quin etiam cum Sulla minitans ei instaret, dixit is Sullae: «Licet **mih**i ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti; licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

- Βλ. βιβλίο Ενδυνάμει

Μονάδες **20**

B1. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

- α.** πλήθος (στο 1ο κείμενο) **locupletem**
- β.** ισθμός (στο 2ο κείμενο) **exitus**
- γ.** καθεδρικός) (στο 3ο κείμενο) **sede**
- δ.** μνησίκακος, (στο 4ο κείμενο) **memorable**
- ε.** κέλητας (στο 5ο κείμενο) **celerrime**

Μονάδες **10**

B2. Να χαρακτηρίσετε ως *σωστές* ή *λανθασμένες* τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην καθεμιά τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**, ανάλογα με το περιεχόμενό της.

- α. Η σχέση του Ρωμαίου λογοτέχνη με τα ελληνικά πρότυπα βασίζεται στην πρόσληψη («aemulatio») και στον ανταγωνισμό («imitatio»). **Λάθος**
- β. Ο Ιούλιος Καίσαρ είναι ο καλλιτέχνης της απομνημονευματικής γραφής σε δύσκολη και δυσνόητη γλώσσα. **Λάθος**
- γ. Ο Τίτος Λίβιος έγραψε το *Ab urbe condita* που αποτελεί παρουσίαση της ιστορικής διαδρομής της Ρώμης. **Σωστό**
- δ. Ο πιο καθαρός και πιο κομψός από όλους τους ελεγειακούς είναι ο Προπέρτιος. **Λάθος**
- ε. Ο Οβίδιος έγραψε το "*αιτιολογικό*" *εορτολόγιο* (*Fasti*) και τις *Ηρωίδες* (*Heroides*) . **Σωστό**

Μονάδες **10**

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- **maxima** : γενική πληθυντικού στον συγκριτικό βαθμό. του αρσενικού **maiorum**
- **facilius**: αιτιατική πληθυντικού στο θηλυκό γένος στον υπερθετικό βαθμό. **facillimas**
- **risu** : αιτιατική πληθυντικού. **risus**
- **misera** : δοτική ενικού στον υπερθετικό. **miserrimo**
- **bellis** : αιτιατική ενικού. **bella**
- **victor** : δοτική πληθυντικού. **victoribus**
- **auxilio** : αιτιατική ενικού. **auxilium**
- **nocte**: αφαιρετική ενικού. **nocte/u**
- **ego** : αιτιατική ενικού του β προσώπου. **te**
- **sapiens** : αφαιρετική ενικού . **sapiente**
- **illa** : γενική ενικού στο αρσενικό γένος. **illius**
- **urbe** : αιτιατική πληθυντικού. **Urbes/is**
- **hostis** : γενική πληθυντικού. **hostium**
- **senatum**: γενική ενικού. **senatus**
- **is** : αφαιρετική πληθυντικού. **Eis/iis/is**

Μονάδες **15**

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται:

- **utebatur** : αιτιατική πληθυντικού μετοχής Μέλλοντος στο αρσενικό. **usuros**
- **malle** : γ ενικό οριστικής Ενεστώτα. **mavult**
- **posse** : α πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού. **possemus**

- **reddit** : γενική ενικού μετοχής Ενεστώτα. **reddentis**
- **velit** : β ενικό οριστικής Ενεστώτα . **vis**
- **parta sit**: γενική ενικού της μετοχής μέλλοντος στο αρσενικό γένος. **parituri**
- **confirmavit**: απαρέμφατο Παρακειμένου στην ίδια φωνή. **confirmavisse**
- **duxit** : β ενικό προστακτικής Ενεστώτα. **duc**
- **fecisset**: απαρέμφατο Μέλλοντος . **Facturum esse**
- **acceperit**: β ενικό υποτακτικής Παρατατικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας. **Accipiendus esses**
- **audebat** : γ ενικό υποτακτικής Παρακειμένου. **Ausus sit**
- **dicere** : β ενικό προστακτικής Ενεστώτα. **dic**
- **poluit**: β πληθυντικό οριστικής Ενεστώτα. **Non vultis**
- **iudicabo**: β ενικό οριστικής Υπερσυντελικού στην ίδια φωνή . **iudicavisses**

Μονάδες **15**

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ___ / 30)

Δ1. occupata urbe : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Cum Sulla occupaverat urbem**
- **Cum Sulla occupavisset urbem**
- **Postaquam/ubi/simul/ut Sulla occupavit urbem**

Μονάδες **3**

Δ2. sed nihil miserius quam ipsa victoria : Να αναγνωρίσετε τη μορφή του β όρου σύγκρισης και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε σε ισοδύναμη μορφή.

- **Victoria (Αφαιρετική συγκριτική)**

Μονάδες **2**

Δ3. dum aliqua vox congruens proposito audiretur (a Caecilia) / dum vixit : Να συμπύξετε τις παραπάνω δευτερεύουσες πρότασεις στις αντίστοιχες επιρρηματικές μετοχές.

- **Caecilia auditura** aliquam congruentem vocem proposito
- **viventem**

Μονάδες **4**

Δ4. Si marmor illi obtulisses... fecisset tale : Αφού αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο στη συνέχεια να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνεται ανοιχτή υπόθεση και αντίθετο του πραγματικού στο **παρόν**.

- **Αντίθετο του πραγματικού στο παρελθόν**
- **si marmor illi obfers ... facit** – Ανοιχτή υπόθεση στο παρόν
- **si marmor illi obferres ... faceret** – Αντίθετο του πραγματικού στο παρόν

Μονάδες **4**

Δ5. numquam tamen ego hostem iudicabo Marium : Να εξαρτήσετε τη παραπάνω

πρόταση από τη φράση **Quintus Mucius Scaevola dixit** και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές.

- **Quintus Mucius Scaevola dixit** *numquam tamen se hostem iudicaturum esse Marium*

Μονάδες 2

Δ6. Mortua est Caecilia; postea is puellam in matrimonium duxit:

a) Να ξαναγράψετε τις δυο προτάσεις σε μια περίοδο αφού τρέψετε την πρώτη πρόταση σε δευτερεύουσα χρονική εισαγόμενη με τον ιστορικό διηγηματικό cum, που να εκφράζει το προτερόχρονο.

b) Να συμπύξετε τη χρονική πρόταση που δημιουργήσατε σε χρονική μετοχή.

- a) **Cum Caecilia mortua esset**, is puellam in matrimonium duxit.
- b) **Caeciliā mortuā** is puellam in matrimonium duxit.

Μονάδες 4

Δ7. Cede mihi tua sede. : Η παραπάνω πρόταση αποτελεί τη παράκληση της κοπέλας προς τη θεία της σε ευθύ λόγο. Να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές έτσι ώστε να δηλώνεται η απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Noli cedere.**
Ne cesseris.

Μονάδες 2

Δ8. ut C. Marius... iudicaretur: a) να μεταφερθεί στην ενεργητική φωνή β) η νέα τελική πρόταση να μεταφερθεί σε άλλα είδη του σκοπού.

- a) ut C. Marium quam celerrime hostem iudicaret. (senatus: Υπ. ενν)

β) Σκοπός:

με αναφορική τελική πρόταση: **qui C. Marium quam celerrime hostem iudicaret**

με σουπίνο: **iudicatum** C. Marium quam celerrime hostem

με εμπρόθετο γερούνδιο (causā + γενική): C. Marium quam celerrime

hostem **iudicandi causā**. Υποχρεωτική η γερουνδιακή έλξη. Μετά την έλξη

→ **C. Marii** quam celerrime **hostis iudicandi causā**

με εμπρόθετο γερούνδιο (ad + αιτιατική): **ad** C. Marium quam celerrime

hostem **iudicandum** (το ίδιο και μετά την έλξη, που είναι υποχρεωτική)

Μονάδες 4

Δ9. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **eo** (1^ο), **in bellis** (2^ο), **nocte** (3^ο), **in divitiis** (4^ο), **mihī** (5^ο)

- Βλ. Βιβλίο Εν δυναμει

Μονάδες 5

1. Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, 210 7488030 & ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, 210 7488180
2. Χολαργός: Φανερωμένης 13, 210 6536551
3. Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, 210 6000031

Επιμέλεια Θεμάτων: *Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα*

Studiosae studiosique, bonan fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!

